

- записки: (Серія “Педагогіка і психологія”). – Вінниця: ВАТ “Віноблдрукарня”, 2001. – Випуск 4. – С. 74-76.
2. Глас Дж., Стэнли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии / Дж. Глас, Дж. Стэнли; [пер. с англ. Л. И. Хайрусовой]. – М.: Прогресс, 1976. – 494 с.
 3. Ігнатенко С. В. Проблемно-ігрове навчання як засіб формування фахових компетенцій педагогів // Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики: (Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: серія 16): збірник наукових праць / С. В. Ігнатенко; ред. кол. Н. В. Гузій (відповідальний редактор) та ін. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – Вип. 9 (19). – 214 с. – С. 109-115.
 4. Ігнатенко С. В. Шляхи формування фахових компетенцій інженерів-педагогів в умовах підготовки їх до майбутньої професійної діяльності в системі ПТО / С. В. Ігнатенко // Модернізація професійно-технічної освіти: методологія, теорія, досвід, проблеми: (збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції 15-16 травня 2009 р. у м. Кам'янець-Подільському). Співголови: О. М. Завальнюк, А. М. Харчук. Упорядник, науковий редактор В. О. Савчук. – Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволейко Д. Г., 2010. – 352 с.
 5. Кыверялг А. А. Методы исследования в профессиональной педагогике / А. А. Кыверялг. – Таллин: “Валгус”, 1980. – 334 с.
 6. Лузан П. Г. Теорія і методика формування навчально-пізнавальної активності студентів: [Монографія] / П. Г. Лузан. – К.: Вид. НАУ, 2004. – 272 с.

Ігнатенко С.В.

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ПРОВЕРКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОБЛЕМНО-ИГРОВОГО ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ-ПЕДАГОГОВ

В статье рассматривается методика организации педагогического эксперимента по проверке эффективности проблемно-игрового обучения в процессе формирования профессиональных компетенций будущих инженеров-педагогов, а так же представлены результаты исследования.

Ключевые слова: педагогический эксперимент, методы исследования, генеральная выборка, контрольный массив, экспериментальный массив, уровень сформированности.

Ignatenko S.V.

THE EXPERIMENTAL CHECKING OF EFFECTIVENESS PROBLEM AND GAME STUDYING IN THE PROCESS OF FORMING PROFESSIONAL COMPETENCES OF FUTURE ENGINEERS-PEDAGOGUES

The author writes about the methods of organizing a pedagogical experiment on the problem of checking effectiveness of the problem and game studying in the process of forming professional competences of future engineers-pedagogues. The results of the investigation are shown in the article.

Key words: pedagogical experiment, methods of investigation, general choice, control massive, experimental massive, the level of forming.

УДК 371.621.397.13

Ірдинєнко К.О., Вільховченко Т.І.

СУЧАСНИЙ СТАН ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ХОРЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

В Україні проходить процес формування якісно нового підходу як до мистецької освіти, так і до хореографічної зокрема. Сучасна хореографічна освіта на етапі формування потребує якісного вдосконалення та переосмислення. Значна увага повинна

пріділятися перш за все формуванню національно свідомої та всебічно розвиненої, творчої особистості.

Ключові слова: естетичне виховання, хореографія, освіта

Потреба у соціальному оновленні і реальному перетворенні молоді української держави зумовила формування протягом останніх років стійкої тенденції до гуманізації освіти й суспільного життя в цілому. Про доцільність підготовки хореографів-викладачів свідчить той факт, що в Україні існує цілісна система довузівської підготовки майбутніх фахівців даного профілю: хореографічні школи, ліцеї мистецтв, педагогічні училища, училища культури, а також ВНЗ, що потребують формування й оновлення свого педагогічного складу висококваліфікованими спеціалістами, згідно з вимогами, які висуває сьгодні сучасна освітянська наука та суспільство.

В Україні за останні десятиліття ХХ століття відбулися істотні зміни в сфері освіти, її глобальних цілей і завдань, організаційних структур, змісту освіти, підходів до розробки освітніх стандартів і навчальних програм, форм і методів забезпечення якості освіти, контролю за діяльністю освітніх установ, фінансування і багато інших аспектів.

Нові параметри функціонування систем освіти задаються в результаті швидких соціально-економічних змін у суспільстві, одночасно ставлячи перед ними нові завдання.

Метою статті є аналіз сучасного стану естетичного виховання, формування національної свідомості та всебічного розвитку творчої особистості в процесі хореографічного навчання.

В основних напрямках реформ вищої школи, у числі найважливіших задач, передбачене значне поліпшення художньої освіти і естетичне виховання студентів. Педагогічна практика вищої школи накопила досвід вивчення різних видів мистецтв з метою розвитку зацікавленості до різнобічних духовних цінностей, активізації пізнавальної діяльності, розширення емоційно-естетичних смаків студентів. У наш час вища педагогічна школа не може обійтися без синтезу мистецтв, особливо у підготовці студентів за спеціальністю “Хореографія”. Щоб керувати процесом виховання і освіти студентів засобами синтезу мистецтв, необхідно знати теоретичні основи взаємодії мистецтв у хореографії, загальні принципи взаємозв’язку мистецтв в навчально-виховному процесі [4: 25].

Проблеми естетичного виховання учнівської молоді займають чільне місце в українській педагогічній науці. Слід вказати на оригінальні підходи до естетичного виховання у педагогічних теоріях і практиці видатних педагогів С.Миропольського, В.Верховинця, А.Макаренка, В.Сухомлинського та ін., на їхні ідеї про необхідність створення системи безперервної естетичної освіти і виховання учнівської молоді. Впливу мистецтва на формування світогляду молоді присвячено праці Б.Ананьєва, Л.Виготського та інші [1].

Сьогодення потребує людини високодуховної, творця своєї культури, творця культури своєї держави, суспільства. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття), закони України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Державна програма “Вчитель”, Національна доктрина розвитку освіти орієнтують на створення життєдайної системи неперервного навчання й виховання для досягнення високих освітніх рівнів на основі кращих зразків вітчизняної та світової культури, указують на необхідність творчого становлення особистості в процесі розвитку, а також забезпечення умов для збереження національних надбань [2: 19].

На сьгодні у нашій країні нараховується десятки професійних хореографічних труп і ансамблів різного напрямку – народних, сучасних, класичного танцю. А якщо ще додати величезну мережу інститутів культури і мистецтв, коледжів культури, що постачають кадрами цю сферу творчої діяльності людини, то маємо вражаючу картину. У цю родину входить і наш вищий навчальний заклад – Інститут культури і мистецтв Луганського національного університету імені Т. Г. Шевченка. Серед пріоритетних напрямків науково-дослідницької роботи кафедри хореографії Луганського національного університету імені Т. Г. Шевченка. – професійне навчання балетмейстерів народного, бального, сучасного

танцю; методика роботи з хореографічним та вокально-хореографічним колективом; духовне та естетичне виховання молоді засобами хореографічного мистецтва; історія розвитку, сучасний стан і перспективи подальшого розвитку хореографічного мистецтва на Луганщині.

Однією з основних умов виховання і навчання професійних педагогів у галузі хореографічної освіти є принцип збереження кращих надбань старої школи хореографії (Г. Березової, Г. Кирилової, А. Васильєвої, З. Лур'є, Є. Зайцева) та здобутків педагогів-хореографів сьогодення.

Дається взнаки практична відсутність фахової літератури. На сьогодні немає фахової літератури з таких дисциплін, як народно-сценічний, бальний, український, історико-побутовий танець, вкрай погане забезпечення літературою з історії світового та вітчизняного хореографічного мистецтва. Замало проводиться зараз семінарів, майстер-класів, оглядів для педагогів та студентів, що гальмує процес розвитку методичної сторони освіти.

Для української духовності завжди було притаманне прагнення до краси. Осягнути, проаналізувати та оцінити стан естетичного виховання в Україні у вищій школі на сучасному етапі можливо лише за умов розгляду його в історико-культурному та філософсько-естетичному контексті, в певній динаміці розвитку його теорії та практики. Особливо треба наголосити на тому, що сучасний стан естетичного виховання у школі визначається традиціями естетичного виховання, що історично склалися за радянські часи, його місцем у навчальних закладах (школі, вищих навчальних закладах).

Школа в умовах сьогодення в Україні зазнала значних змін, які пов'язані із збільшенням питомої ваги університетської освіти, появою вищих навчальних закладів приватної форми власності, спробою створити безперервну ступеневу освіту, що дозволить увійти у західноєвропейський освітній простір. Трансформування школи веде за собою трансформування – організації педагогічного процесу, його ціннісних пріоритетів. Зміна основної парадигми вищої освіти на основі збільшення культуроємкості змісту навчальних дисциплін, гуманітаризація та гуманізація вищої освіти, звернення до особистості як вищої духовної цінності в освіті значно загострили проблему естетичного виховання, естетичного розвитку студентської молоді.

У наш час проблема естетичного виховання, розвитку особистості, формування її естетичної культури одна з найважливіших задач, що стоять перед школою. Зазначена проблема розроблена досить повно в працях вітчизняних і закордонних педагогів і психологів. Серед них Д.Кабалевський, Н.Киященко, Б.Лихачов, А.Макаренко, Б.Неменський, В.Сухомлинський, В.Шацька, А.Щербо та інші.

Своєрідне розуміння сутності естетичного виховання обумовлюють і різні підходи до його мети. По цьому проблема цілей і задач естетичного виховання вимагає особливої уваги.

Мистецтво – це частина естетичної культури, як художнє виховання частина естетичного, частина важлива, вагома, але охоплює тільки одну сферу людської діяльності. Художнє виховання є процес цілеспрямованого впливу засобами мистецтва на особистість, завдяки якому у дітей формуються художні почуття і смак, любов до мистецтва, уміння розуміти його, насолоджуватися ним і здатність по можливості діяти в мистецтві. Естетичне виховання набагато ширше, воно торкається як художньої творчості, так і естетики побуту, поведінки, праці, відносин. Естетичне виховання формує людину всіма естетично значущими предметами і явищами, у тому числі і мистецтвом як найбільш могутнім засобом. Естетичне виховання, використовуючи для своїх цілей художнє виховання, розвиває людину в основному не для мистецтва, а для його активної естетичної життєдіяльності.

У активізації здатності творчо трудитися, досягати високого ступеня досконалості своїх результатів праці, як духовного, так і фізичного бачать мету естетичного виховання науковці [3;6].

Успіх діяльності особистості в тій або іншій галузі визначається широтою і глибиною розвитку здібностей. От чому всебічний розвиток усіх дарувань і здібностей особистості є кінцевою метою й однією з основних задач естетичного виховання. Головне – виховати, розвинути такі якості, такі здібності, що дозволять особистості не тільки досягти успіху в будь-

якій діяльності, але і бути творцем естетичних цінностей, насолоджуватися ними і красою навколишньої дійсності.

Крім формування естетичного ставлення дітей до дійсності і мистецтва, естетичне виховання вносить вклад і в їх усебічний розвиток. Естетичне виховання сприяє формуванню моральності людини, розширює його пізнання про світ, суспільство і природу.

Різноманітні творчі заняття дітей сприяють розвиткові їхнього мислення і уяви, волі, наполегливості, організованості, дисциплінованості.

Таким чином, найбільше вдало, на наш погляд, сформульовано мету естетичного виховання: кінцева мета естетичного виховання – гармонічна особистість, усебічно розвинена людина, освічена, прогресивна, високоморальна, що володіє умінням трудитися, бажанням діяти, що розуміє красу життя і красу мистецтва [5]. Ця мета також відображає й особливість естетичного виховання, як частини усього педагогічного процесу.

Отже, система хореографічної освіти на даному етапі потребує значних зрушень. Для зрушення її з місця потрібно докласти чималих зусиль, які, в свою чергу потребують вирішення питань методичного сторони, а саме видання необхідної навчальної та спеціалізованої літератури, проведення методичних семінарів, майстер-класів, науково-практичних конференцій. Цю проблему неможливо вирішити за короткий період часу та без об'єднання зусиль провідних діячів хореографії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Выготский Л. Психология искусства. – М.: Знание, 1986. – 300 с.
2. Дивненко О. Методичний посібник по естетиці. – К.: Вища шк., 1995. – 150 с.
3. Колесник О. Втілюючи програму естетичного виховання // Рід. шк. – 1997. – №6. – С.67-68.
4. Кочетов А. Культура педагогического исследования. – Минск: МАПН, 1996. – 180 с.
5. Неменский Б. Мудрость красоты. – М., 1984. – 224 с.
6. Орлов Ю. Восхождение к индивидуальности: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1991. – 287 с.

Ирдиненко К. А., Вильховченко Т.И.

СОСТОЯНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ХОРЕОГРАФИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ УКРАИНЫ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

В Украине проходит процесс формирования качественно нового подхода как к художественному образованию, так и к хореографической в частности. Современное хореографическое образование на этапе формирования нуждается в качественном совершенствовании и переосмыслении. Значительное внимание должно уделяться прежде всего формированию национально сознательной и всесторонне развитой, творческой личности.

Ключевые слова: эстетичное воспитание, хореография, образование

Irdynenko K.O., Vilhovchenko T.I.

MODERN CONSISTING OF AESTHETICALLY BEAUTIFUL EDUCATION IS OF CHOREOGRAPHIC FORMATION OF UKRAINE

The process of art development is the important part of modern society. The great changes in the art education and in the sphere of choreography need to have a qualify reforms in our days. First of all the formation of talented personality and national principles are worth discussing.

Key words: aesthetics education, choreography, education